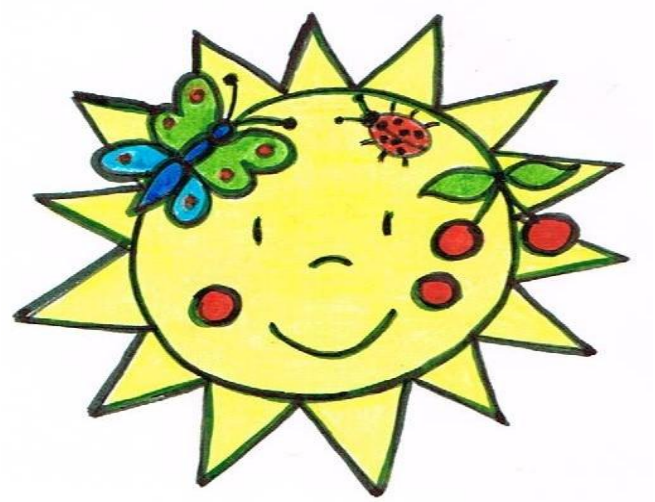
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání MŠ Střekov

Sluníčko je kamarád, učíme se spolu hrát, vzájemně si pomáhat a svět kolem sebe poznávat

Platnost: od 01.09.2021 do doby další změny

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Sluníčko je kamarád, učíme se spolu hrát, vzájemně si pomáhat a svět kolem sebe poznávat

1.2 Údaje o škole

Název školy: Mateřská škola Střekov, Ústí nad Labem, Sukova 1174/1, příspěvková organizace

Sídlo školy: Sukova 11741/1, 400 03 Ústí nad Labem

Kontakty:

e-mail: reditelka@ms-strekov.cz

e-mail: msstrekov@ms-strekov.cz

web: http://ms-strekov.cz

Telefony: pevná linka: 475 534 288

ředitelka: 724 158 752

REDIZO: 600085112

IČO: 70225974

IZO: 107569451

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Věra Valtová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Věra Valtová a kolektiv učitelek

1.3 Zřizovatel

Název zřizovatele: Statutární město Ústí nad Labem

Adresa zřizovatele: Velká Hradební 8, 400 01 Ústí nad Labem

Kontakty: 475 271 361

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: **100**

Počet tříd: **4**

Počet pracovníků: **14**

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, asistenty pedagoga, školní asistenty apod.).

2.2 Lokalita školy

Mateřská škola je čtyřtřídní budova s kapacitou 100 dětí, která je umístěna v typizovaném objektu se zahradou. Nachází se v dolní části Městského obvodu Střekov. Tato budova byla postavena v roce 1960 a jejím provozovatelem byla Česká dráha.

2.3 Charakter a specifika budovy

Škola je čtyřpodlažní budova. V suterénu budovy jsou provozní místnosti – prádelna, sušárna a sklady. V přízemí je umístěna školní jídelna s kuchyní. Jsou zde rovněž umístěny šatny dětí, sociální zařízení a kancelář ekonomky, které byly po roce 2002 zrekonstruovány po úplném zničení povodní a dále rovněž v roce 2013, kdy byly opět zcela zasaženy a zdevastovány povodní.

V prvním a druhém poschodí jsou umístěny třídy vždy po dvou – Kačenka a Myšky, Kočičky a Berušky. Jednotlivé třídy jsou věkově smíšené s kapacitou 25 dětí. Součástí tříd jsou herny, sklady lůžkovin a příslušná sociální zařízení. Na každém poschodí je samostatná přípravná kuchyňka s celým příslušenstvím.

K mateřské škole patří prostorná zahrada se spoustou zeleně, která je vybavena několika zahradními prvky, rozličnými herními moduly, atypickými pískovišti a sprchovým brouzdalištěm. Celá zahrada svým uspořádáním poskytuje dětem možnost volného pohybu a sportovního vyžití po celý rok, ale i pro pořádání společných akcí s rodiči – ať už se jedná o opékání buřtíků či o jiné rozličné zábavné činnosti.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Všechny prostory jsou vybaveny novým dětským nábytkem, třídy, herny, sociální zařízení, šatny. Vše je pro děti snadno dostupné - hračky, pomůcky i prostory jsou uspořádány pro spontánní hry a pohybové činnosti. Větší část pomůcek a jednotlivých náčiní je umístěna tak, aby byly dobře viditelné, snadno přístupné a jsou stanovena pravidla pro jejich používání. Ostatní vybavení - lůžka, odpovídají počtu dětí, jsou nezávadná a bezpečná a jsou uložena v samostatné místnosti k tomuto účelu určené. Výzdoba celé budovy školy je sestavena převážně z dětských výtvarných prací, či prací ve spolupráci s učitelkami. Na budovu naší mateřské školy bezprostředně navazuje rozsáhlá školní zahrada, která je velmi dobře, vhodně a účelně vybavena novými moduly.

3.2 Životospráva dětí

Školní jídelna zabezpečuje pro děti kvalitní stravování v souladu s recepturami a normami pro děti předškolního věku. Strava je sestavována jako plnohodnotná a vyvážená, na jídelníčku je denně čerstvé ovoce a zelenina. V průběhu dne jsou dodržovány doporučené intervaly mezi jídly.
Děti mají stále k dispozici pití – ovocné a bylinné neslazené čaje, vodu nebo sirupy. Pitný režim je zajištěn po celý den. Každé dítě má svůj hrnek se svou značkou a může se kdykoli během dne jít napít. Starší děti si nalévají pití samy.
Děti stolují v klidné a pohodové atmosféře. Volí si samy porci jídla, říkají si o přídavek. Na jídlo je jim poskytováno dostatek času. Pedagogičtí pracovníci i pracovníci školní jídelny vhodně motivují děti, aby neznámé jídlo alespoň ochutnaly. Děti však do jídla nejsou nuceny.
Dbáme na dodržování doby pobytu venku a poskytujeme dětem dostatečný prostor pro jejich spontánní pohyb v přírodním prostředí.
Ve škole máme zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby nám umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti, které nepotřebují spát, odpočívají, poté si samy vyberou klidovou činnost tak, aby nerušily spící děti.
Pedagogové se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují dětem přirozený vzor.

3.3 Psychosociální podmínky

Naším cílem je, aby se děti i dospělí v prostředí mateřské školy cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Děti do mateřské školy by měly přicházet rády, škola by měla být pro ně příjemným prostředím. Učitelky kolem sebe šíří atmosféru pohody, veselí a dobré nálady tak, aby ve škole byla klidná a příznivá atmosféra.

Dbáme na profesionalitu přístupu zaměstnanců k plnění pracovních povinností.

Dbáme na to, aby děti viděly pouze zdvořilé a milé jednání mezi ředitelkou, učitelkami, rodiči i ostatními pracovníky. Dospělí si budou vzájemně pomáhat, snažit se být pro děti vzorem prosociálního chování. Dospělí mezi sebou respektují pravidla komunikace a naslouchání a

mají možnost otevřeně se vyjadřovat k práci své, jiných zaměstnanců i k práci ředitelky. Nutná je vzájemná spolupráce pedagogů.

pocitu příznivé atmosféry přispívají společné akce učitelek, dětí a rodičů, které pořádáme několikrát do roka (besídky, výtvarné dílničky, oslava čarodějnic, loučení s předškoláky, vítání léta…).

Snažíme se každému dítěti poskytovat tolik času na adaptaci v mateřské škole, kolik vyžaduje a při adaptaci spolupracujeme s rodiči. Vytvořením individuálního adaptačního programu s rodiči umožníme dítěti lehký vstup do mateřské školy.

Ke každému dítěti přistupujeme individuálně podle jeho potřeb. Každému dítěti se snažíme věnovat tolik času, kolik potřebuje, učitelka dává možnost dokončit činnost, dohrát si hru, respektuje osobní tempo dětí. Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem. Dbáme na uspokojení všech potřeb dětí. V naší mateřské škole nevedeme děti k soutěživosti.

Učitelka vůči dětem uplatňuje požadavky, které jsou pro ně věkově, vývojově a individuálně přiměřené, dítě které je pomalejší má možnost dokončit činnost ve svém vlastním tempu (využíváme zejména dobu zdvojených služeb učitelek).

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoli projevy nerovností, podceňování a zesměšňování jsou v mateřské škole nepřípustné. Všechny učitelky oslovují každé dítě křestním jménem a učitelka přijímá dítě takové, jaké je. Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí a dbá na to, aby žádné dítě nebylo z kolektivu vyčleňováno.

Děti ve třídách se podílejí na tvorbě pravidel soužití a tyto dohodnutá pravidla přijímají, mají je vyvěšeny na viditelném místě tak, aby se s nimi mohli seznámit i rodiče dětí (přivítat se a rozloučit se, oznámit odchod ze třídy, dodržovat hygienu, pomáhat ostatním, rozdělit se, neubližovat si, konflikty řešit pusou a ne rukama, po domluvě dokončit nedodělanou činnost, uklidit si hračky…). Volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat tato pravidla. Děti musí dostávat jasné a srozumitelné pokyny.

Do ničeho děti nenutíme a necháváme jim prostor pro svobodné vyjádření. Podporujeme dětskou individualitu a samostatnost dítěte. Jakékoliv manipulování s dětmi je vyloučeno. Všechny učitelky se snaží, aby pedagogický způsob, kterým jsou děti vedeny, byl podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací pedagoga s dětmi. Pravidelně zařazujeme komunitní kruhy, aby děti měly možnost se vyjádřit k problému, učí se pravidla naslouchání.

Vzdělávací nabídka ve všech třídách odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života, k tomu jsou přizpůsobena všechna témata během školního roku. Vycházejí z třídních vzdělávacích programů, které jsou tvořeny v návaznosti na ŠVP. Jednotlivá témata jsou dětem blízká, snadno pochopitelná a užitečná. Vždy je uplatňován pedagogický styl, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Učitelky se vyhýbají veškerým negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech, projevech a výkonech a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním. Děti se pouští bez obav do nových činností, říkají bez obav, že něco nechtějí dělat. Pedagogové se snaží vyvarovat paušálním pochvalám či odsudkům.

Snažíme se o navázání vzájemné důvěry, ohleduplnosti a podpory mezi dospělým a dítětem. Děti se obrací bez obav k dospělému se žádostí o pomoc.

Ve všech třídách panuje neformální kamarádský vztah. Učitelka se směje s dětmi, dovede si udělat legraci i ze sebe, dodržuje dané sliby i bez obav se přiznává k neznalosti, omylu nebo chybě.

Učitelka si všímá vztahů dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem – prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí.

ZÁMĚRY:

Budeme dodržovat ve všech třídách poměr a vyváženost mezi spontánní a řízenou aktivitou.

U předškolních dětí je zkrácena doba odpočinku, děti tak mají delší čas dokončit si nedodělanou činnost z předchozího období, učitelky mohou v této době pracovat s menší skupinou dětí na náročnějších činnostech – zaměřit se zejména na děti s OŠD. Mají možnost přistupovat k dětem individuálně, a tak získávat informace o výsledcích vzdělání každého dítěte.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány spontánní hry, řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity a individuální, skupinové i frontální činnosti.

Do každodenního programu jsou zařazovány různé pohybové aktivity přiměřené věku dětí, jedná se zejména o využívání různých balančních pomůcek na cvičení, které škola vlastní.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, a učitelka respektuje jejich osobní psychomotorické tempo.

Učitelka se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání po celou dobu své služby.

Učitelky dbají, aby poměr mezi spontánní hrou a řízenou činností byl vyvážený a aby se tyto činnosti prováděly převážně souběžně. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti Učitelky dávají dětem možnost dokončit své činnosti, dohrát si hru. Zejména v době scházení dětí učitelka organizuje řízené činnosti pro malé skupiny dětí (výtvarné činnosti, vzdělávací individuální činnosti, práce s dětmi OŠD).

Je dbáno i na soukromí dítěte, dítě má možnost se uchýlit do klidného koutku a nezúčastnit se společných činností.

Jednotlivé služby učitelek jsou plánovány tak, aby docházelo k překrývání služeb učitelek a byla tak zajištěna možnost častého zařazování skupinových činností dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, k realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (včasná příprava pomůcek a jejich dostatečné množství). Učitelky vycházejí při plánování činností na třídách z potřeb a zájmů dětí, vedou si záznamy o vývoji dětí, vycházejí z pozorování dětí. Učitelky se na svojí práci cíleně každodenně připravují.

Provoz mateřské školy od pondělí do pátku je od 6:00hod. do 16:30hod.

Zákonní zástupci jsou povinni děti přivádět až do třídy, osobně je předat učitelce. Od této chvíle zodpovídá za dítě MŠ.

Jestli-že rodič ví, že přijde s dítětem později např. z důvodu návštěvy lékaře, logopeda apod., dohodne se s učitelkou (orientačně), kdy asi dítě přijde do MŠ.

V případě potřeby si rodiče mohou dítě vyzvednout kdykoliv během dne, ale opět po dohodě s učitelkou. Musí-li dítě z jakýchkoliv důvodů odejít dříve, mají rodiče nárok odnést si oběd v jídlonosiči, ale pouze první den.

Do MŠ docházejí děti zdravé. Jeví-li dítě známky nemoci nebo existuje-li podezření, že je dítě nemocné, má učitelka právo, v zájmu zachování zdraví ostatních dětí, ale také v zájmu onoho nemocného dítěte odmítnout jeho přijetí.

Zjistí-li během dne učitelka u dítěte příznaky nemoci (např. teplotu, zvracení, bolesti břicha), separuje dítě od ostatních a ihned vyrozumí zákonné zástupce. Rodiče si dítě v co nejkratší době z MŠ vyzvednou a zajistí vyšetření u lékaře.

Rodiče jsou povinni hlásit změny zdravotního stavu dítěte učitelce při ranním předávání.

Hlásí také jakékoliv změny v osobních datech dítěte, změny telefonních čísel rodičů, trvalého bydliště, zdravotní pojišťovny.

Vyzvedávat děti z MŠ smí pouze zákonní zástupci dětí a osoby jimi zplnomocněné písemným pověřením. Pověřené osoby jsou v případě požádání povinny doložit svou totožnost a zplnomocnění k vyzvednutí dítěte. Bez písemného pověření nevydá učitelka dítě nikomu jinému, pouze rodiči.

Dětem je umožněn při vstupu do mateřské školy individuální adaptační program – viz příloha č. 11 adaptační program, kdy rodičům je umožněno zúčastnit se činností v mateřské škole společně s dětmi, tak dlouho jak je potřeba.

Harmonogram dne:

6.^{00} - 7.^{00} příchod do mateřské školy, scházení dětí v jedné třídě, rozchod do kmenových tříd

Ranní blok

7.^{30} - 9.^{00} individuální rozhovory, spontánní činnosti, volné a námětové hry dětí, tvořivá činnost, osobní hygiena, zdravotně preventivní cvičení, pohybové hry

9.^{00} - 9.^{30} dopolední svačina

Dopolední blok

9.^{30} - 12.^{00} zájmové aktivity dětí, řízené skupinové a frontální činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělání dětí podle TVP, pobyt venku

12.^{00} - 13.^{00} oběd, hygiena , příprava na odpolední odpočinek

13.^{00}- 14.^{30} odpolední odpočinek, klidové činnosti dětí, individuální činnosti

14.^{30}- 15.^{00} odpolední svačina

Odpolední blok

15.^{00} - 16.^{30} odpolední zájmové činnosti dětí, nadstandartní zájmové aktivity, odchod dětí domů

ZÁMĚRY:

Za příznivých klimatických podmínek prodlužovat pobyt venku a část vzdělávacích aktivit přenést do přírody nebo na školní zahradu.

ZÁMĚR:

- Více zapojovat rodiče do organizace různých akcí školy.
- Spolupráce s rodiči na získávání různých exkurzí či výletů vhodných pro děti, děti se díky tomu seznámí s různými typy práce dospělých (zaměstnání).
- Pomoc rodičů při doprovodu dětí na různé akce.
- Aktivní zapojení rodičů do projektu „Česko čte dětem“- pozvat maminky, babičky, aby dětem při odpoledním odpočinku přečetly své oblíbené pohádky.
- V rámci projektu zřídit ve vstupech veřejné knihovničky, kde si rodiče mohou půjčit dětské knížky a přečíst je doma svým dětem, ale zároveň zde mohou nabídnout k dalšímu čtení své knihy, které již doma mají přečtené a rádi je poskytnou k dalšímu použití.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřskou školu řídí ředitelka školy, která byla do funkce jmenována zřizovatelem mateřské školy – Statutárním městem Ústí nad Labem, s účinností od 01.07.2013.
V mateřské škole je uplatňován demokratický styl řízení založený na jasném stanovení povinností, dílčích kompetencí a zodpovědností. Zaměstnanci mají jasně stanovené pravomoci a povinnosti uvedené v pracovních náplních a organizačním řádu mateřské školy.
Tok informací je předáván převážně ústní formou a dále pak písemnou formou.
Při plánování výchovné práce se opíráme o předchozí analýzu a zkušenosti.
Preferujeme týmovou spolupráci a spoluúčast rodičů.
Spolupracujeme se zřizovatelem, základními školami a dalšími organizacemi a odborníky.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Na škole pracuje 9 plně kvalifikovaných pedagogických pracovníků, kteří se průběžně sebevzdělávají a mají plnou podporu pro DVPP a studium na VŠ.
Služby pedagogických pracovníků jsou stanoveny tak, aby vyhovovaly potřebám dětí i provozu. Zaměstnanci spolupracují v duchu týmové práce.
Při jednání s dětmi i dospělými vystupují pedagogové profesionálně a v souladu s pravidly společenského chování.
V případě péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme s příslušnými odborníky – pedagogicko-psychologická poradna, speciální pedagogické centrum, středisko rané péče, orgán sociálně-právní ochrany dětí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Tuto spolupráci klademe na jedno z předních míst práce naší mateřské školy.
Rodiče mají možnost vstupu do třídy tak, aby si prohlédli dětské výtvory, případně se zapojili do hry a společných akcí školy.
Rodičům umožňujeme konzultace o výchově a vzdělávání jejich dětí dle vzájemných potřeb.
Pedagogové vystupují ve vztahu k rodičům jako partneři, dbají na soukromí a diskrétnost rodiny.
Během školního roku se konají informativní schůzky pro rodiče, dále jsou rodiče informování prostřednictvím nástěnek, drobných plakátků, webových stránek školy a osobním kontaktem.
Pedagog pružně reaguje na podněty a přání partnerů ve vzdělávání (rodiče, kolegové, základní školy, zřizovatel, apod.).
Pedagog pravidelně informuje rodiče o pokrocích dítěte ve vzdělávání, vyzdvihuje jeho pokroky a dovednosti. Problémové situace řeší s rodiči citlivě a diskrétně.
Rodiče se podílejí dle svých možností na drobných úpravách a opravách školy, spolupracují při realizaci projektů (např. tvořivé dílničky, vánoční posezení s překvapením, školy v přírodě).

4 Organizace vzdělávání

Mateřská škola má 4 třídy, s maximálním počtem dětí 25 a celková kapacita školy je 100 dětí. Děti jsou rozděleny do čtyř tříd, takže můžeme vycházet vstříc přání rodičů při umísťování sourozenců či kamarádů.

1. **třída – Kačenky**
2. **třída – Myšky**
3. **třída – Kočičky**
4. **třída – Berušky**

4.1 Charakteristika tříd

Třída Kačenky

Třída je věkově smíšená, umísťovány jsou děti od 2 let do 4 let. Dětem ve třídě je věnováno dostatek času k adaptaci, úzce se spolupracuje s rodiči dětí a působí se zcela v souladu s individuálními potřebami dětí. Nejmladší děti si zvykají na každodenní činnosti v mateřské škole, jsou od prvopočátku vedeny k samostatnosti v sebeobsluze, hygieně, stolování. Učí se komunikovat s ostatními dětmi i s dospělými v mateřské škole. Společně se staršími dětmi si vytvářejí třídní pravidla a rituály, učí se je respektovat. Starší děti v této třídě se učí mladším dětem pomáhat, učí se vzájemné tolerance.

Třídy Myšky, Kočičky a Berušky

Jedná se o smíšené třídy, s věkem dětí od 3 let do 6 let. Na třídě Kočičky je v letošním školním roce 2017/2018 snížený počet dětí (23) na základě integrace chlapce se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávací nabídka se obohacuje a rozšiřuje, vzdělávání je více zaměřeno na činnosti spojené se vstupem do základní školy. Vzdělávací program je individualizovaný, pedagogové se snaží vyzdvihnout silné stránky dítěte a rozvíjet jeho slabší stránky.

4.2 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (§16 školského zákona). Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně zajišťuje mateřská škola i bez doporučení PPP na základě plánu pedagogické podpory.

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními dětmi a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Vzdělávání probíhá souběžně s ostatními dětmi. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP. PLPP zpracovává škola samostatně. V případě přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami budeme postupovat podle podmínek RVP PV, stanovených zákonů, vyhlášek a dalších předpisů. V tomto případě budeme spolupracovat s PPP, SPC, lékaři a dalšími odborníky, je nutné navázání komunikace s rodiči ostatních dětí.

4.3 Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit:

• uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;

• realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;

• osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;

• spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;

• přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

4.4 Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Nadání je vzácný dar, předpoklad, který, není-li rozvíjen, může přijít nazmar. Je to velká škoda pro jednotlivce i pro společnost. A proto chceme skončit s pověrou, že mimořádně nadané dítě se prosadí samo. Metodou včasné diagnostiky se snažíme odhalit u dětí mimořádné schopnosti či nadání a rozvíjet jej formou rozmanité vzdělávací nabídky. Mimořádně nadaným dětem je věnována zvýšená pozornost, kterou doplňujeme další vzdělávací nabídkou podle zájmu dítěte. Zvláštní vzdělávací nabídku mají děti s odkladem školní docházky, kde probíhá jejich rozvoj podle individuálního vzdělávacího plánu.

4.5 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček, včetně pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Je zajištěna bezpečnost dětí a nabízeno přiměřené množství podnětů pro jejich rozvoj. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

4.6 Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

5 Charakteristika vzdělávajícího programu

Naše motto:

„Všechno, co opravdu potřebuji znát k životu, jsem se naučil v mateřské škole.“

5.1 Vize a koncepce mateřské školy

Vize mateřské školy

Filozofií naší mateřské školy je vytvořit školu rodinného tipu s úzkými vazbami na rodiče. Naše představa ideálně fungující mateřské školy je vytvoření klidného, pohodového prostředí bez stresu, kde děti budou veselé, kamarádské, radující se, hrající si, mající zájem o dění v mateřské škole a každodenně těšící se do školky. Mateřská škola musí být pro děti, jejich rodiče, ale i zaměstnance přitažlivá. V klidném pohodovém prostředí bez stresu budou děti prožívat radostné dětství ve společnosti svých kamarádů. Budou zde respektovány jejich zájmy, potřeby a individualita. Budou mít možnost prožívat, zkoumat, tvořit, zkoušet, sami se rozhodovat a spolupracovat s ostatními.

Všichni společně se budeme snažit na základě vzájemného sdílení nápadů, zkušeností a probíhající společné evaluace, zlepšovat své činnosti a tím i výsledky naší práce.

5.2 Vzdělávací cíle (záměry) předškolního vzdělávání

Záměrem předškolního vzdělávání v naší mateřské škole je dovést dítě na konci jeho předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo věku přiměřenou fyzickou, psychickou i sociální samostatnost a základy kompetencí pro jeho další rozvoj a učení, pro život i vzdělání. Hlavním a prvořadým úkolem předškolního vzdělávání je doplnit rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni, vhodnou motivací, esteticky vyváženým prostředím a dostatkem mnohostranných podnětů, zajistit dítěti bohatství různorodých aktivit vedoucích k tvořivému uplatnění vlastních zkušeností, k prožitkům, hledání, experimentování a citlivému utváření individuální, zdravě sebevědomé a harmonicky vyvážené osobnosti po stránce citové, adaptační i rozumové. Dítě se musí cítit v prostředí mateřské školy bezpečně a jistě, nesmí být zatěžováno, či neurotizováno spěchem a chvatem. Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich nesmí být zvýhodňováno nebo naopak znevýhodňováno. Mateřská škola musí být pro dítě kamarádským společenstvím.

Snažíme se podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy a funkce, city, vůli a kamarádské vztahy – cestou přirozené výchovy a vzdělávání na základě působení okolí a vlastních zkušeností se zaměřením na rozvoj všech smyslů. To vše s ohledem na elementární možnosti dětského chápaní a vidění světa. Chceme společně s rodinou rozvíjet osobnost samostatného, sebevědomého dítěte, schopného komunikovat a spolupracovat.

V mateřské škole se zaměřujeme na logopedickou prevenci, základy motorických a grafomotorických dovedností, do programu jsou zařazeny výtvarné činnosti s keramickou hlínou, z pohybových aktivit je to atletika. Zaměřujeme se také na environmentální vzdělávání, děti mají možnost využívat vycházek do okolní přírody v povodí řeky Labe.

Při tvorbě našeho ŠVP jsme vycházeli z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a z Konkretizovaných očekávaných výstupů RVP PV. Vzdělávání dětí budeme organizovat tak, aby vedlo k naplnění rámcových cílů a prostřednictvím dílčích cílů z pěti vzdělávacích oblastí docházelo k rozvoji klíčových kompetencí.

5.3 Rámcové cíle RVP PV

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny v prostředí jemu blízkém a zároveň i ty, které ho b budoucnu čekají.

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti, projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Dlouhodobé záměry:

- Chceme podporovat odvahu a činorodost, zdravý vývoj a přiměřenou pohybovou aktivitu dítěte.
- Naší snahou je dovést dítě na konci předškolního období k tomu, aby v rozsahu svých osobních předpokladů získalo přiměřenou fyzickou, psychickou a sociální samostatnost a základy pro další rozvoj a učení, pro život a vzdělání.
- Chceme rozvíjet osobnost dítěte s ohledem na jeho potřeby, zájmy a nadání, zajišťovat jeho pocit bezpečí jistoty a klidu a při tom pěstovat v dítěti zdravé sebevědomí, sebejistotu a samostatnost.
- Chceme dětem předávat a zprostředkovávat základní životní zkušenosti formu prožitků v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků, založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů a tím vytvořit základy celoživotního vzdělávání.

Krátkodobé záměry:

- vytvářet zdravé životní postoje a návyky jako základ zdravého životního stylu a způsobu života
- podporovat psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči, jazyka a poznávacích procesů
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem – v rodině, v mateřské škole,
- osvojit si poznatky a dovednosti související s podporou zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytvářet základy aktivních postojů a vztahů ke světu, k životu, ke kultuře a umění,
- seznámit se s místem a prostředím, ve kterém děti žijí a vytvářet pozitivní vztah k němu
- rozšiřovat povědomí dětí elementárními poznatky o rozmanitosti, vývoji a proměnách přírody, kultury a techniky
- snažit se pochopit, že lidská činnost může mít pozitivní, ale i negativní dopady na společnost a přírodní prostředí.

Náš ŠVP „Sluníčko je kamarád, učíme se spolu hrát, vzájemně si pomáhat a svět kolem sebe poznávat“ je tvořen tak, aby v podmínkách školy vytvořil dobré předpoklady pro osvojení klíčových kompetencí. K jejich naplnění by mělo společně směřovat veškeré vzdělání v mateřské škole a mělo by vybavit každé dítě klíčovými kompetencemi na úrovni, která je pro ně individuálně dosažitelná.

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

5.4 Specifické oblasti předškolního vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situací, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Snažíme se omezovat předávání hotových poznatků a slovních poučení, vedeme děti k probouzení větší samostatnosti, tvořivosti a aktivity dětí k řešení problémů a úkolů. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti. Maximálně jsou podporovány individuální rozvojové možnosti každého dítěte. Na konci vzdělávacího procesu dosáhne každé dítě úrovně osobního rozvoje a učení na takové úrovni, která je pro dítě individuálně dosažitelná.

Vzdělávací obsah je uspořádán do pěti vzdělávacích oblastí.

Specifické oblasti:

1. dítě a jeho tělo oblast biologická
2. dítě a jeho psychika oblast psychologická
3. dítě a ten druhý oblast interpersonální
4. dítě a společnost oblast sociálně - kulturní
5. dítě a svět oblast environmentální

5.5 Formy a metody vzdělávání

V pedagogickém procesu v mateřské škole jsou využívány různé organizační formy činností dětí, které umožňují dosáhnout žádoucího vzdělávacího výsledku. Jejich účelné a promyšlené střídání činí život dětí pestrým a dynamickým, což odpovídá jejich fyziologickým potřebám a stádiu jejich psychického rozvoje.

Hlavní činností pro dítě předškolního věku je **hra**. Hra je specifickým projevem aktivity dítěte ovlivňovaná prostředím, v němž dítě je. Je prostředkem i metodou vzdělávací práce.

Tato potřeba je v naší mateřské škole plně respektována. Při hře se nejvíce dítě otevře, vytváří vztahy, nejlépe se učí. Pokud je dítě v podnětném, bezpečném a klidném prostředí, má možnost si hrát spontánně, projevit svůj pocit ze hry, vyjádřit a sdělit, co se mu podařilo, co dokázalo, pokud si hraje s kamarády a má ze hry radost, dochází k všestrannému rozvoji dítěte. Proto je hra v nejrůznějších podobách pro pedagogy a děti nejdůležitější.

V průběhu dne děti hrají zejména námětové, dramatické, pohybové, hudební, výtvarné, didaktické, psychomotorické, logopedické hry.

Hra je realizována v různých formách: spontánní, řízená, hry individuální, skupinové, kolektivní, hry s přesnými pravidly, využíváme i momentálně vzniklých situací. Při hře i ostatních hravých činnostech využíváme zejména metody rozhovoru, vyprávění besedy,

popisů obrázků, pozorování situací, změn kolem sebe, v přírodě, pozorování chování lidí, hodnocení vlastní hry.

Podstatnou roli ve vzdělání má řízené učení, kooperativní. Při všech zvolených a naplánovaných činnostech, zvolených metodách i formách vzdělávání, dbáme na učení co nejvíce prožitkové.

Při všech činnostech využijeme co nejvíce dětské představivosti, zvídavosti a potřeby objevovat, v dětech se snažíme probouzet aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe a hledat samostatné cesty.

Rozvíjíme tvořivé myšlení a podporujeme vlastní nápady a to zejména v estetické oblasti, protože tento směr zaměření je pro naší mateřskou školu určující.

Ve výchovně vzdělávací práci s dětmi dodržujeme **základní pedagogické zásady a používáme metody**, které vedou děti k aktivitě, experimentování, hledání, k přemýšlení a formování vlastních názorů a ke zdravému sebevědomí.

Zásady:

- zásada úcty ke každému člověku – úcta k druhým lidem i k sobě samému. Chválíme, důvěřujeme, posilujeme sebedůvěru dětí.
- zásada ohledu na věkové a individuální zvláštnosti – uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
- zásada opory o kladné rysy dítěte - každodenním kontaktem dítě poznáváme, snažíme se nacházet a vyzvedávat kladné rysy dítěte, oceňujeme jeho úspěchy, snažíme se předcházet negativním projevům
- zásada aktivity dětí – vědomosti a dovednosti předáváme dětem prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, dostatek metodického materiálu, volíme metody s přímou účastí dětí.
- zásada demokratického vztahu mezi učitelem a dítětem – vytváříme prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, důsledně dodržujeme pravidla a zásady bezpečnosti dětí• zásada všestranného rozvoje osobnosti učitele – soustavně a cíleně se vzděláváme,

  zaměřujeme se na rozvoj komunikačních dovedností a celkový osobnostní rozvoj.
- zásada názornosti – při práci s dětmi se snažíme volit činnosti, při kterých zapojují

děti všechny smysly, hledáme přitažlivé motivace

- zásada trvalosti – S. Kovaliková: zapamatujeme si 10%z toho, co slyšíme, 15% toho, co vidíme, 20% toho, co současně vidíme a slyšíme, 40% toho, o čem diskutujeme, 80% z toho, co přímo zažijeme a 90% toho, co se pokoušíme naučit druhé
- zásada soustavnosti – poznatky dětem předáváme tak, aby na sebe navazovaly a byly vzájemně propojeny.
- zásada spojení výchovy se životem – připravujeme děti pro život v reálném světě, hledáme témata, která jsou jim blízká a která vycházejí z dětského světa

5.6 Využívané metody pedagogické práce:

- názorné metody – vedou k přímému smyslovému poznání světa. Používáme reálné pomůcky, chodíme na poznávací vycházky, navštěvujeme různá zajímavá místa v Ústí nad Labem, muzea, divadla. Využíváme názorné metodické pomůcky, obrázky.
- praktické metody – vedeme děti k manipulaci s věcmi a jevy, přirozenou cestou experimentování seznamujeme děti s fyzikálními a chemickými zákonitostmi.
- prožitkové učení – děti se aktivně zapojují do činností, které motivují dítě k dalšímu poznávání a objevování.
- kooperativní učení – rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce, vede děti k samostatnosti a k hledání možných řešení.
- projektové vzdělávání – děti jsou vedeny k hledání a objevování, důraz je kladen na praktické zkušenosti, prožitek a vlastní iniciativu a aktivitu.

6 Vzdělávací obsah Školního vzdělávacího programu

Při tvorbě našeho ŠVP ***„Sluníčko je kamarád, učíme se spolu hrát, vzájemně si pomáhat a svět kolem sebe poznávat“*** jsme vycházeli z RVP PV a konkretizovaných očekávaných výstupů (KOVY), které učitelky zapracovávají do cílů v třídních vzdělávacích programech. Při jeho tvorbě byl brán zřetel na individuální zvláštnosti dítěte a jeho potřeby a zájmy. ŠVP je rozdělen do 6 integrovaných bloků. Každý z integrovaných bloků pomáhá dítěti vytvářet elementární poznatky o světě lidí, zvířat, kultury, přírody i techniky, jenž dítě obklopuje.

Každý integrovaný blok má 4-6 podtémat, která si učitelky mohou na třídách do TVP přizpůsobit podle svých potřeb. Vzdělávací cíle, nabídku a očekávané výstupy lze průběžně přizpůsobovat daným tématům i aktuální situaci.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou vyváženým poměrem spontánních a řízených aktivit. Snažíme se omezovat předávání hotových poznatků a slovních pouční, vedeme děti k probuzení větší samostatnosti, tvořivosti a aktivity dětí při řešení problémů a úkolů. Všechny činnosti obsahují prvky hry.

V rámci všech integrovaných bloků se průběžně zaměřujeme na rozvoj důležitých dovedností dětí před nástupem do školy. Kvalitním předškolním vzděláváním děti získávají dobrý základ do budoucna. Rozvoj školní připravenosti prolíná celým poskytovaným předškolním vzděláváním, intenzita se zvyšuje s věkem dětí. Dítě získává pregramotnostní kompetence díky spontánním aktivitám.

Rozvoj čtenářské gramotnosti

Příprava na čtení, naslouchání, mluvení

- denně dětem čteme, pracujeme s textem – kladení otázek, rekapitulace vlastními slovy, vymýšlení vlastních příběhů, poslech složitějších textů
- četba na pokračování, dětská knihovnička – dostupnost knížek pro děti
- také se zapojíme do projektu „Česko čte dětem“
- rozvoj zrakového a sluchového vnímání, pozornosti a představivosti

Příprava na psaní

- rozvoj pravo-levé orientace, fixace pohybu zleva vpravo, koordinace zraku a pohybu, grafomotorická cvičení, uvolňovací cviky, správné uchopení tužky

- seznamování s písmenky, skládat své jméno, učíme se podepsat
- používání trojbokého programu výtvarných potřeb, pomůcek pro správný úchop tužky

Rozvoj předmatematické gramotnosti

- manipulace s předměty, třídění, přiřazování, více x méně, stejně, prostorová orientace, labyrinty, konstruování podle návodu či plánu, rozpoznávání geometrických tvarů a prostorových těles, porovnávání a uspořádání předmětů podle stanoveného pravidla, orientace v číselné řadě 1-6
- vyslechnout a porozumět zadanému úkolu.

Logopedická prevence

- S dětmi, jejichž rodiče projevily zájem o logopedickou prevenci, a které jsou v péči klinického logopeda, provádí proškolená pedagogická pracovnice pravidelně (1x týdně) komunikační podporu
- Každodenními aktivitami je rozvíjena řeč ve všech jazykových rovinách a tím se snažíme u dětí minimalizovat vady řeči tak, aby do základní školy vstupovaly děti se správnou výslovností všech hlásek a byla jim usnadněna cesta dalšího vzdělávání.

6.1 Integrované bloky

1. Zvykáme si se sluníčkem

- Holky, kluci chodíme do jedné školky
- Vítejte dětičky do naší školičky
- Pojďte děti, budeme si hrát, každý z nás je kamarád
- Rodina a škola – místa kam patřím

2. Barevné sluníčko

- Přišel podzim dětičky, rozhazuje barvičky
- Maluje sluníčko červené jablíčko
- Lísteček mi na dlaň spadl, nese vítr, déšť a chlad
- Přepereme rýmu, kašel
- Když jsem šel z hub

3. Kouzelné vánoční sluníčko

- Čerte, čerte, čertíčku
- Čas tajemného očekávání
- Paní Zima po roce, přivítala vánoce

4. Sluníčko v čepici

- Ledová království
- Letos zima přijde zkrátka, děti myslí na zvířátka
- Ať si mrzne, ať je zima, zimní sporty ty jsou príma
- Moje tělo a zdraví
- Kouzlo pohádek
- Masopust – Karnevalový rej

5. Rozkvetlé sluníčko

- Jaro, jaro, kde se vzalo
- To je práce na zahrádce
- Koleda, koleda proutek z vrby
- Na jaře, na jaře, čáp jede v kočáře
- Aprílové počasí
- Máme rádi zvířátka
- Čarodějnická škola

6. Dovádivé sluníčko

- Dáreček ti k svátku dám
- Léto, milé léto
- Teplo je, léto je
- Broučci a berušky, motýlci a šnečci
- Loučíme se s předškoláky
- Pojedeme na výlet
- Začali nám prázdniny

- O bylinkách

7. Sluníčko a svět

- Planeta Země, Vesmír
- Ten umí to, ten zas tohle
- Zdravá pětka
- Stále v bezpečí
- Co všechno už vím a co se ještě naučím – zápis do ZŠ

6.2 Obsah jednotlivých integrovaných bloků

1. Zvykáme si se sluníčkem

- Holky, kluci chodíme do jedné školky
- Vítejte dětičky do naší školičky
- Pojďte děti, budeme si hrát, každý z nás je kamarád
- Rodina a škola – místa kam patřím

Vzdělávací záměr:

Cílem tohoto bloku je usnadnit novým dětem co nejvíce adaptaci v mateřské škole.

Na začátku školního roku děti v mateřské škole poznávají nové kamarády, navzájem se seznamují prostřednictvím různých her a činností. Vytvářejí si pravidla společenského soužití, kulturních a zdvořilostních návyků. Postupně si přivykají na režim dne v mateřské škole, poznávají prostory tříd, celé školy i zahrady. V rámci adaptačního programu si zvykají na odloučení od rodičů, postupně jsou vedeny k samostatnosti a vzájemné pomoci. Začínají se vytvářet dětská přátelství.

V tématu „Rodina a škola“ se děti seznamují, kdo všechno patří do rodiny, postupně si upevňují svůj citový vztah k rodině, přibližují si strukturu rodiny a rodinných vztahů. Život rodiny se odráží při spontánních hrách. Jsou uspořádána společná setkání rodin na školní zahradě, aby došlo k upevnění vztahů mezi dětmi, rodiči a učitelkami.

V rozhovorech děti rozlišují časové vztahy dne, týdne, učí se poznávat předměty denní potřeby a jejich využití při sebeobslužných činnostech v průběhu dne.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- uvědomění se vlastního těla
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem)
- seznámení s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůcky, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, zvuky), jejich charakteristických znaků a

funkcí

- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značky, symboly)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem
- cvičení organizačních dovedností
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- hry na téma rodiny a přátelství
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor,
- aktivity podporující sbližování dětí
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jeho tvorbě, děti si na třídách vytvoří základní třídní pravidla chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- přirozená pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních a tematických objektů, vycházky do okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutiny, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, obouvat se)

- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit si po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, sportovním nářadím a náčiním, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- pojmenovat většinu toho čím je obklopeno
- chápat prostorové pojmy (dole, nahoře, vlevo, vpravo, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi) a elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, poledne, večer)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až ten druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich

  a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v

budově mateřské školy, v blízkém okolí)

- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na hřišti, v obchodě, na ulici)

2. Barevné sluníčko

- Přišel podzim dětičky, rozhazuje barvičky
- Maluje sluníčko červené jablíčko
- Lísteček mi na dlaň spadl, nese vítr, déšť a chlad
- Přepereme rýmu, kašel
- Když jsem šel z hub

Vzdělávací záměr:

S příchodem podzimu děti poznávají všemi smysly dozrávající podzimní plody na zahradě i na poli. Seznamují se s péčí o ovoce a zeleniny, sklizní plodů, jejich využitím a důležitostí pro naše zdraví. Děti se naučí básničky a písničky o darech podzimní přírody, při hrách s podzimními plody zapojí všechny smysly. Cílem je rozvíjet komunikační schopnosti, verbální i neverbální projev dětí.

Spolu s papírovými draky, které si děti vyrobí, přivítají podzimní čas. V rámci polytechnické výchovy v mateřské škole se děti seznámí s různými přírodními materiály, budou s nimi pracovat a tím se rozvíjí, rozšiřuje a prohlubuje smyslové vnímání, fantazie, senzomotorické dovednosti, technická představivost myšlení a smysl pro spolupráci a vzájemnou pomoc. Děti si rozšiřují a upevňují poznatky o podzimní přírodě, na vycházkách poznávají listnaté i jehličnaté stromy a jejich plody. Písničkami a říkankami se děti rozloučí s ptáčky, kteří odlétají do teplých krajin.

V části co umí vítr a déšť se děti dozví, jaké druhy počasí mohou zažít. Děti se zaměří na vlastní pozorování a využijí již získané zkušenosti. Každodenně pozorují počasí venku a v třídě si vedou kalendář počasí. Seznámí se také s počasím ve všech čtyřech ročních období.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení s věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových i produktivních schopností (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního

projevu, vyjadřování)

- posilování přirozených poznávacích citů (zvídavosti zájmu radosti z objevování)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání (cítění a prožívání)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých změnách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- přednes, recitace, dramatizace a zpěv, jazykové chvilky, artikulační cvičení,
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost a fantazii (kognitivní, imaginární, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázku, práce s knihou, s obrazovým materiálem
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové)
- sledování pohádek a příběhů, obohacujících citový život dítěte
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- přirozené i zprostředkované poznání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn

v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

- smyslové hry – zapojení všech smyslů do poznávacích procesů

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zachovávat správné držení těla
- ovládat koordinace oka a ruky, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- naučit se zpaměti krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit si
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítnutí) rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a v cizím prostředí
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhé a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy se chovat (doma, v mateřské škole, i na veřejnosti)
- mít povědomí o širším společenském, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

3. Kouzelné vánoční sluníčko

- Čerte, čerte, čertíčku
- Čas tajemného očekávání
- Paní Zima po roce, přivítala vánoce

Vzdělávací záměr:

V období adventu a Vánoc se děti seznamují s dětskou poezií, učí se různá říkadla, básničky a písničky často doprovázené pohybem. Naslouchají čtenému nebo vyprávěnému textu vztahujícímu se k tomuto kouzelnému období. Děti jsou vedeny k lásce ke knihám, k porozumění textu a také k tvořivé činnosti při dramatizacích vánočních příběhů.

Děti společně prožijí týden plný čertovin a na jeho závěr přivítají Mikuláše písničkami a říkankami, které se v tomto období naučí.

V nastávajícím předvánočním čase se děti seznamují s tradicemi a zvyky vánočních svátků, rozvíjí své mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání. Vytvářejí si a upevňují citové vztahy k rodině i k svému okolí, učí se umět dávat najevo své city a pocity. Svou dovednost uplatní při výrobě vánočních dekorací, přáníček, dárečků a při přípravě vánočního vystoupení.

Kouzlo Vánoc završí vánoční dílnička s rodiči.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

- rozvoj společenského i estetického vkusu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a
- zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- samostatný slovní projev na určité téma
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- různé pohybové hry s pravidly, pohybovat se dynamicky po delší dobu
- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného

- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

4. Sluníčko v čepici

- Ledová království
- Letos zima přijde zkrátka, děti myslí na zvířátka
- Ať si mrzne, ať je zima, zimní sporty ty jsou príma
- Moje tělo a zdraví
- Kouzlo pohádek
- Masopust – Karnevalový rej

Vzdělávací záměr:

V tématu „Ledové království“ se děti seznámí s charakteristickými znaky zimy, jak na vycházkách, tak při vyprávění ve třídě. Formou pokusů poznávají vlastnosti sněhu a ledu, při přízni počasí staví sněhuláky, hrají hry ve sněhu a tím si děti rozvíjí pohybové dovednosti v oblasti jemné i hrubé motoriky. Při zimních radovánkách si děti osvojí poznatky o zimních sportech, o různých pohybových činnostech a jejich kvalitě. Uspořádána bude „Zimní olympiáda“, kde si děti prověří svoji fyzickou zdatnost. Děti jsou poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví při zimních radovánkách.

Děti si rozvíjí kladný vztah k přírodě a zvířatům, uvědomí si potřebu péče a pomoci zvířátkům v zimě. Boudou vyrábět závěsná krmítka pro ptáčky a pozorovat zvířata v lese i u rybníka. Život zvířat jim přibližují písničky, říkanky a krátké dramatické scénky.

V tématu „Moje tělo a zdraví“ se děti učí pojmenovat části těla a funkce jednotlivých orgánů, seznámí se s ochranou vlastního zdraví a prevencí úrazu, poznají svět pomocí všech smyslů.

Vše si ověřují v dětských encyklopediích a na názorných pomůckách. V návaznosti se děti učí vážit si svého zdraví, předcházet nemocem rozvíjením správného životního stylu, pomáhají vytvářet zdravé a bezpečné prostředí a respektovat handicapované spoluobčany. Svou pohybovou a fyzickou zdatnost si děti posilují každodenním cvičením.

V tématu pohádky se děti seznámí se světem pohádek a kouzel, s různými bytostmi, s jejich kladnými a zápornými vlastnostmi. Dozví se co je bajka, rým, seznámí se s různou formou pohádek a jejich reprodukcí. Všechna témata budou předmětem různých dramatických, pracovních, výtvarných, pohybových i pěveckých aktivit. Poslech pohádek dětem pomáhá k rozvoji řečového projevu a obohacuje jejich slovní zásobu.

Seznámíme děti s hodnotou českých zvyků a tradic při oslavě Masopustu, vyrobíme si karnevalové masky a naučíme se žertovné písně a básně. Vyzdobíme si společně třídu a uspořádáme karnevalový rej.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti spojené s narozením dětí – prohlížení fotografií, seznamovat se s průběhem života člověka (dětství, dospělost, stárnutí…)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň, dokázat naslouchat druhému, dokázat zformulovat otázku, smysluplně odpovědět na otázku,

umět komentovat své zážitky a aktivity

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- spolupracovat s ostatními
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně

5. Rozkvetlé sluníčko

- Jaro, jaro, kde se vzalo
- To je práce na zahrádce
- Koleda, koleda proutek z vrby
- Na jaře, na jaře, čáp jede v kočáře
- Aprílové počasí
- Máme rádi zvířátka
- Čarodějnická škola

Vzdělávací záměr:

S příchodem jara se děti seznamují s typickými znaky tohoto ročního období. Pomocí obrázků, hudebně pohybových her, písniček a říkanek získávají přehled o změnách v přírodě, počasí a toto srovnávají s charakteristickými znaky jiných ročních období. Děti se dozví jak důležitá je půda, vzduch, světlo a teplo pro rostliny a jejich růst a sledují růst rostlin při pokusech s nimi. Proměny jara se děti učí vnímat všemi smysly, učí se poznávat jarní květiny, pozorují pučící stromy, naučí se různá jarní říkadla, písničky a jarní pohybové hry.

V tématu „Máme rádi zvířátka“ se děti dozví vše o domácích zvířatech a jejich mláďatech, navštíví nedalekou farmu se zvířátky. Všechna zvířátka se děti učí pojmenovat, poznávají jejich charakteristické znaky a jaký mají užitek pro lidi.

V období Velikonoc se děti seznámí se zvyky, obyčeji a lidovou tvořivostí těchto svátků. Vyrobí si typické dekorace, kterými si vyzdobí třídu, učí se velikonoční koledy, a tak se připravují na pomlázku.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- vnímat a přijímat základní hodnoty ve společenství ostatních lidí
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření elementárního povědomí o širším kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků,

příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)

- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem

apod.)

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

6. Dovádivé sluníčko

- Dáreček ti k svátku dám
- Léto, milé léto
- Teplo je, léto je
- Broučci a berušky, motýlci a šnečci
- Loučíme se s předškoláky
- Pojedeme na výlet
- Začali nám prázdniny
- O bylinkách

Vzdělávací záměr:

Společně s maminkami děti oslaví jejich svátek. Vyrobí maminkám přáníčka, dárečky, zazpívají písničky a básničky. Děti si uvědomují hlavní roli matky v rodině, postupně si upevňují citový vztah k rodině, přibližují si strukturu rodiny a rodinných vztahů. Společně si připraví pro maminky vystoupení plné písniček a básniček.

S přibývajícími teplými dny se děti dozví, v jakých podobách můžeme v přírodě najít vodu. Poznají potůček, řeku, rybník, ale seznámí se i se životem v moři. Koloběh vody si děti přiblíží poslechem příběhu „O Kapičce Kačce“.

Ferda Mravenec nás seznámí se všemi kamarády, kteří žijí v trávě na louce, děti poznávají luční květiny. Prohloubí si znalosti o životě rostlin, hmyzu i drobných živočichů a uvědomí si jejich význam v přírodě.

Při návštěvě ZOO se děti seznámí se zvířaty z různých kontinentů a z encyklopedií se dozví různé zajímavosti o jejich životě.

Čím se jezdí na výlet? Jaký dopravní prostředek je nejrychlejší? To vše se děti dozví při rozhovorech o dopravě. Děti se seznámí s jednoduchými dopravními situacemi, poznají některé dopravní značky a naučí se dodržovat bezpečnostní pravidla.

Na závěr školního roku se děti vypraví na školní výlet a předškoláci se rozloučí při slavnostním pasování na školáky.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- o vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- o vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

- rozvoj kooperativních dovedností
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- konstruktivní a grafické činnosti
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika)
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrole a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- hry na téma rodiny, přátelství apod.
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dítěti srozumitelnými reáliemi o naší republice
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované hravé aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých (dopravní situace)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo,

film, užívat telefon

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- chápat elementární časové pojmy (jaro, léto, podzim, zima, rok, orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase)
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- rozhodovat o svých činnostech
- vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě

potřeby obrátit o pomoc)

7. Sluníčko a svět

- Planeta Země, Vesmír
- Ten umí to, ten zas tohle
- Zdravá pětka
- Stále v bezpečí
- Co všechno už vím a co se ještě naučím – zápis do ZŠ

Vzdělávací záměr:

Planeta Země je plná překvapení, děti se dozví, jaké národnosti žijí na různých kontinentech, co je to poušť, oceán, ostrov, velehory. Zemi obklopuje vesmír a v něm je plno hvězd a planet. Nejdůležitější je Slunce. Děti si zahrají na kosmonauty a své znalosti si ověří při návštěvě Planetária v Teplicích. V rámci tématu se děti seznamují s encyklopediemi , k získání nových poznatků.

V části „Ten umí to, ten zase tohle“ poznají děti význam práce dospělých, naučí se pojmenovávat činnosti, které dospělý provádějí. Při hrách a činnostech děti napodobují práci dospělých a uvědomí si význam lidské činnosti pro společnost, vytváří si kladný vztah k učení.

V tématu „ Co všechno už vím a co se ještě naučím“ se děti pomocí didaktických pomůcek, pracovních listů, seznámí s číslicemi a matematickými pojmy, rozvíjí se u nich logické myšlení, paměť a představivost. Děti své schopnosti ověří při samostatné práci, kde budou řešit jednoduché matematické úkony. Seznámí se s písmenky, které se naučí podle tvaru přiřazovat a sestavit z nich své jméno. Děti rozpoznávají základní geometrické tvary v prostředí mateřské školy i v okolí, seznamují se s jejich názvy.

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje)

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní

- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí)

- smyslové a psychomotorické hry
- prohlížení a „čtení“ knížek, seznamování s encyklopediemi, učit se poznávat mapy, globus
- přímé pozorování přírodních kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem, jazykem) a všem jsou si podobní
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří)
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností)

- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- získávání poznatků o planetě Zemi, vesmíru, některých planetách, střídání denních i ročních období a jejich příčinách

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti z učení
- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

7 Evaluace

Evaluace je důležitá část pedagogické práce. Cílem evaluace je ověřit a zlepšit kvalitu výchovně vzdělávací práce mateřské školy. Jde o proces, který je realizován systematicky, podle předem připraveného plánu. Je to soustavné vyhodnocování práce s dětmi a jejích výsledků, systematické shromažďování informací a jejich analýza.

Evaluační procesy směřují k tomu, aby dítě ukončující své předškolní období mělo veškeré kompetence stanovené RVP PV i základy kompetencí podmiňující harmonický život dítěte i jeho další růst.

Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci. Z vyhodnocení konkrétní situace každého dítěte pak vychází další pedagogická činnost. Autoevaluace probíhá na úrovni školy i třídy.

7.1 Metody evaluace:

- dotazníky pro pedagogické i správní zaměstnance školy
- pozorování dětí
- záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí – portfolium dítěte
- rozbory prací dětí
- hodnocení integrovaných bloků
- hodnocení třídních plánů
- hospitace, pohospitační rozbor
- přímá kontrola pravidelná, nepravidelná - (dodržování pracovní doby, efektivní využívání pracovní doby, vedení dokumentace, inventarizace atd..) analýza třídní i školní dokumentace,
- pedagogické porady – vzájemné diskuze pedagogů
- celoroční hodnocení výchovně vzdělávací práce (pedagogové na konci školního roku)

7.2 Časový plán evaluace

- každodenní hodnocení – učitelky s dětmi na třídách, v případě potřeby zápisem do portfolia dítěte

- průběžně - vždy po ukončení tematického bloku zápisem do TVP
- po adaptaci dětí
- pololetně
- jednou za rok

7.3 Odpovědnost za hodnocení

- odpovědnost za průběh a výsledky vlastního hodnocení nese ředitel školy. Provádět evaluaci však nemůže sám. Aby bylo hodnocení objektivní a platné, je třeba, aby sběr informací provádělo co nejvíce pracovníků.
- Hodnotiteli jsou:
  - ředitelka
  - učitelky
  - provozní zaměstnanci
  - rodiče

8 Systém evaluace

8.1 Hodnocení ŠVP PV, TVP

Cílem této oblasti je sledování a ověření naplňování stanovených záměrů a cílů v dokumentech školy a zároveň soulad školních dokumentů s cíli RVP PV. Vyhodnocení ŠVP PV a TVP je prováděno třemi dílčími hodnoceními.

A. Hodnocení tematických podtémat integrovaných bloků podle TVP

Cíl: zhodnotit naplnění stanovených záměrů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit si případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci podtémat integrovaného bloku podle TVP

Kdy: po ukončení tematického bloku

Kdo: učitelky na jednotlivých třídách

B. Soulad TVP a ŠVP PV, soulad ŠVP PV a RVP PV

Cíl: zhodnotit naplnění záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod a forem práce, spoluúčast rodičů

Kdy: zpravidla 1x ročně nebo do doby další změny či potřeby.

Kdo: učitelky, ředitelka

8.2 Záznamy o vzdělávacích pokrocích dítěte

Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: zhodnotit vývoj v pokrocích dítěte, co dítě v daném časovém období zvládlo, jak se adaptovalo, zda rozvoj dítěte je v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi. Záznamy do portfolia dítěte, podle potřeby stanovení případných opatření

Kdy: 2x ročně (říjen - po adaptaci dětí, květen), případně podle potřeby na základě pozorování dítěte častěji

Kdo: učitelky na třídě

8.3 Hodnocení vzdělávacího procesu

Cíl: zhodnocení úrovně vykonávané práce v souladu s pravidly danými RVP PV s důrazem na přístup k dětem, pedagogický styl, vzdělávací nabídku a profesionální dovednosti související s pedagogickým procesem

Kdy: průběžně – orientační vstupy ředitelky,

hospitace ředitelky u učitelek

hospitace uvádějících učitelek u nově nastupujících učitelek.